

**JAN OTTO
S. HOLM**

Óheftur
fíggiarráðgevi

Stimbrið búskapin

Tað er uppi í tíðini at tosa um kreppu, og tað hevur nærum ikki verið møguligt at lata miðlar upp uttan, at hetta evnið hevur verið viðgjørt. Upprunin stavar frá teirri herviligu skuldarkreppuni, sum fleiri suðurevropisk lond eru í. Fleiri av hesum londum hava eina ovurhonds stóra almenna skuld, sum er størri enn teirra bruttotjóðarúrtøka (BTÚ). Hetta er, sum vera mann, ein stórir trupuleiki fyri hesi londini.

Í Føroyum stendur lutfalsliga væl til viðvíkjandi halli og skuld. Búskaparráðið metir, at samlaða almenna hallið í ár verður umleið 4% av BTÚ. Tað er m.a. hetta hall, sum førir við sær almenna skuld, og ráðið metir eisini, at almanna bruttoskuldin verður umleið 45% av BTÚ í 2012. Hesi tøl vísa, at Føroyar eru væl fyri, tá tað um skuld ræður. Herumframt er áhugavert og ikki minni viðkomandi, at danskur professari herfyri vísti á, at tað ikki er fyrr enn almenna skuldin hækkar upp um 80-90% av BTÚ, at stóðan gerast hættislig og kann fáa neiliga ávirkan á búskaparvøksturin. Við øðrum orðum kann føroyska skuldin tvífoldast, við verandi BTÚ, áðrenn vandi er á ferð. Hetta er áhugavert.

Hóast Føroyar als ikki kann sammetast við skuldarbundnu londini í Evropa, er tað sum um politiski mynduleikin kortini vil sleppa upp í part, og hann er veruliga farin í hernað móti føroyska hallinum og skuldini. Seinastu vikurnar hava landsstýrismenn nærum kappast um at greiða frá hvørjar sparingar eru ætlaðar á júst teirra málsøkjum.

Tað er líkt til, at hesir politikarar hava gloymt, ella ikki vita, hvør teirra uppgáva er í samfelagnum. Tað er skyldan hjá politikarunum at føra ein stimbrandi fíggiarpolitikk, tá ringar tíðir eru, og ein tálmandi fíggiarpolitikk, tá góðar tíðir eru, og við verandi skuldar- og búskaparstöðu er veruliga gjørligt og neyðugt at stimbra búskapin.

Hvussu ber tað til, at førði búskaparpolitikkurin í Føroyum farnu árin, meira sum regul heldur enn undantak, hevur styrkt um konjunkturarnar? Hvi verður tálmað og tátað í, tá tørvur er á at stimbra og seta ferð á? Ein orsök er, at nógvir politikarar blanda tjóðarbúskapin við ein húsarhaldsbúskap. Hetta er grundleggjandi skeivt. Í einum tjóðarbúskapi er alneyðugt, at hallið stundum er stórt fyri at halda samfelagshjólina gangandi. Hetta førir við sær skuld, og tað er ikki ein trupulleiki – í løtuni er tað hinvegin neyðugt.

Tað er eisini skyldan hjá politikarunum, at hugsa um framtíðina – at vera visjónerir. Tí er tað ræðandi, at fleiri av spartiltøkunum, ið eru ætlaði at seta í verk, fullkomuliga mangla visjónir. Hóast tað er sera ógreitt júst hvat ætlanin er, so eru boð m.a. komin um, at partur av lestrarstuðli til ávís lesandi, skal rindast aftur, um tey lesandi ikki flyta aftur til Føroyar eftir loknan lestna. Hetta kann vísa seg at gerast ein vanlagna fyri landið. Størsta tilfeingið hjá okkum er ungdómurin. Fyri tað fyrsta er vandi fyri, at øll tey ungu nú fara til Danmarkar at lesa. Hóast donsku lærustovnarnir eru framúrskarandi, so er alneyðugt, at lærdómurin verður so fjølbroyttur sum møguligt, og at tey ungu nema sær kunnleika úr so nógvum londum sum gjørligt. Haraftrat er vandi fyri, at nógv ung setast aftur, nú ávísur stuðul kann enda sum lán. Heldur enn at tálma útbúgvingarmøguleikarnar, skuldu politikararnir júst nú stimbra soleiðis, at enn fleiri ung fóru at útbúgva seg. Tá tíðirnar so venda, og tað gera tær, er brúk fyri hesum vælútbúna ungdómi at koma heim at skapa vøkstur og byggja land.

KJAK

Viðmerkingar og lesarabrøv til Sosialin
skulu sendast til teldupostadressuna:
post@sosialurin.fo

Ítróttur og fótbólur

Sjósvimjarar, golf, svimjihylur og fótbólur. Súkkling, ríðing, renning, gongufólk, hundar, kappróður, bogaskjóting, skoyting, hondbóltur v.m. Ja, hesar og margar aðrar ítróttargreinar við bíða eftir betri umstøðum.

**MARIN
KATRINA
FRÝDAL**

býráðslimur í Tórshavnar
býráð fyri Tjóðveldi

Havi hug at gera viðmerkingar til kjakið um fótbólur í Hoyvík, sum var í bløðunum beint undan páskum.

Tað er gleðiligt at síggja, at bæði andstøðuleiðarin Sjúrður Olsen, og borgarstjórin, Heðin Mortensen, nú eisini tykjast at ásanna tað, sum eg gjørdi býráðslimum greitt, tá ið staðseting av fótbóltsvølli í Hoyvík var til umrøðu fyri júst einum ári síðani, nevniliga, at tað er skilaleyst at gera ein fótóltsvøll á einum so veðurhørðum staði, sum í Hoyvíkshaganum. Staðið liggur ov høgt, og vindurin er støðugur. Tað einasta rætta er at gera eina fótóltsvøll, og hetta eru eisini so nógv betur útgivnar skattakrónur. Tí gleðist eg sera nógv um, at einki illa umhugsað prosjekt er farið í gongd og at somu býráðslimir, ið talaðu mærlími fyri einum ári síðani, nú tykjast at hava hugsað seg gjøllari um. Takk skulu teir hava fyri tað.

Eg hevði lesarabræv í bløðunum 4. mai í fjørð við yvirskriftini, “Ítróttur er annað enn fótólur” um sama evni. Har eg umframt hettar citat úr lesarabrævinum: “Tað er púra burtur við at gera ein uttandura leikvøll á eitt so ábært og harðbalið stað, sum í Hoyvíkshaganum..... einasta og skilabesta avgerðin er at byggja eina fótóltsvøll í Hoyvíkshaganum”, eisini vísti á týðningin av, at aðrar ítróttargreinar eisini verða raðfestar frammarlaga. Skjótul er nú settur á

ásannað, at ítróttagreinin golf skal verða eitt sjálvsagt tilboð í kommununi. Tað hevur tíverri gingið øgiliga striltið at fáa eigara/jarðarviðurskiftini tillagað soleiðis at farast kann í gongd, men nú tykst ljós at vera fyri framman.

Svimjihylur

At betra um svimjiumstøurnar, bæði til kappsvimjarar, barnafamiljur, rørslutarnað, motiónistar og pensjónistar, er eisini sett á dagskránn. Endamálið er at finna ta bestu loysnina, og ein av avbjóðingunum verður upphitingin, ið sjálvsagt skal vera frá varandi orkukeldum.

Súkkling, ríðing, renning, gongufólk og hundar

Fleiri súkkklubreytir eru gjørdar síðstu árin, bæði í samband við nýgerð av vegum og í samband við dagføring av eldri vegum, og enn fleiri verða gjørdar í næstum. Eisini er vaksið um netverkið av gonguleiðum og gøtum, har høvi er hjá borgarum at røra seg í bilfríum umhvøvi. Somuleiðis er lagt aftræt av teimum gøtum, ið

reiðfólkinum og fjallasúkkfólkinum dáma at ferðast á. Hesar gøtuskipanir verða alsamt útbygdar og hjúklað verður um fleiri náttúruøkir til gleði fyri allar borgarar, bæði barnafamiljur, rørslutarnað, gomul og ung. Hunda-eigarar eru ein alsamt vaksandi skari, og økir í náttúruni eiga at verða lögð av til teirra og skipað soleiðis, at pláss verður fyri bæði teimum sum dáma hundar, og teimum ið dáma teir minni væl.

Kappróður, bogaskjóting, skoyting, fimleikur, hondbóltur v.m.

Bert fyri at nevna nakrar, ið eiga at fáa betri umstøður og at koma við á raðfestigarlistan um ítrótt í kommununi. Jú, vist er ítróttur meira enn bara fótólur, hóast at fótólur hevur ómetaliga stóra rúmd millum føroyingar.

Men latið okkum standa saman um at gera heildarloysnir, varandi loysnir og framtíðar loysnir, sum eru til gleði og gagns fyri allar borgarar, og latið okkum býta skattakrónurnar, ið til-lutaðar verða ítróttinum, javnt millum allar ítróttargreinar.

